

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

6ο Διεθνές Συνέδριο Λαϊκών Διηγήσεων και 1ο Συμπόσιο Παροιμιολογίας.— 'Από 18 έως 21 'Ιουνίου 1974 έγιναν συγχρόνως, στο Helsinki τῆς Φινλανδίας, τὸ καθιερωμένο πιά διεθνές συνέδριο γιὰ τὴν ἔρευνα τῶν λαϊκῶν διηγήσεων (Folk Narrative Research) καὶ τὸ γιὰ πρώτη φορά ὀργανωμένο διεθνές ἐπίσης συμπόσιο παροιμιολογίας (Symposium on Paremiology).

Τὰ προηγούμενα πέντε συνέδρια γιὰ τὶς λαϊκὲς διηγήσεις εἶχαν συνέλθει ὡς τώρα στὸ Lund (1950), στὸ 'Εδιμβούργο (1954), στὸ Κίελο καὶ τὴν Κοπεγχάγη (1959), στὴν 'Αθήνα (1964) καὶ στὸ Βουκουρέστι (1969). 'Οργανώτρια πάντα ἡ International Society for Folk-Narrative Research (ISFNR), ποὺ ἰδρύθηκε τὸ 1959. Εἶναι ἀπὸ τὶς λίγες περιπτώσεις ποὺ ἡ Λαογραφία προσφέρει, μὲ τὰ συνέδρια καὶ τὶς δραστηριότητες τῆς 'Εταιρείας αὐτῆς, τόσο πολὺτιμες ὑπηρεσίες καὶ στὴ φιλολογικὴ ἔρευνα τῶν λαϊκῶν ἀφηγηματικῶν κειμένων (μύθων, παραμυθιῶν, παραδόσεων, ἐπικῶν καὶ ἄλλων τραγουδιῶν), ποὺ δὲν παύουν ν' ἀποτελοῦν τὴ βάση καὶ τῶν προσωπικῶν λογοτεχνικῶν κειμένων τῆς ἀνθρωπότητας.

Στὸ συνέδριο τοῦ Helsinki (παραδοσιακῆς πρωτεύουσας μιᾶς χώρας ἀπὸ τὶς πρῶτοπόρες στὶς λαογραφικὲς ἔρευνες—μάλιστα στὸν τομέα τῆς παραμυθολογίας καὶ τοῦ λαϊκοῦ ἔπους) εἶχαν καλὰ προκαθοριστῆ οἱ θεματικοὶ κύκλοι τῶν συζητήσεων, μέσα στὶς νέες ὑπαιτιήσεις καὶ κατευθύνσεις, ποὺ τοὺς σημειώνουμε ἐδῶ, γιὰ μιὰ σαφέστερη ἐνημέρωση. Ἦταν: α) προβλήματα τοῦ λεγομένου «εἴδους» (genre) στὶς λαϊκὲς ἀφηγήσεις· β) τὸ μέλλον τῆς δομολογίας (structuralism)· γ) ἡ μετάδοση τοῦ λαογραφικοῦ θέματος· καὶ δ) παράδοση καὶ προσωπικότητα.

Στὶς ἀνακοινώσεις καὶ συζητήσεις ἔλαβαν μέρος περὶ τοὺς 250 σύνεδροι. 'Απὸ τὴν 'Ελλάδα ἦταν ἐκεῖ οἱ καθηγητὲς Γεώργιος Μέγας, Robert Georges—'Ελληνοαμερικανὸς—καὶ ὁ γράφων, καθὼς καὶ ἡ συντάκτρια τοῦ Λαογραφικοῦ Κέντρου τῆς 'Ακαδημίας, Ἄννα Παπαμιχαήλ. Ἔστειλαν ἀνακοινώσεις: ὁ καθηγητὴς Γεώργιος Σπυριδάκης καὶ ὁ δ.φ. Μιχαήλ Μερακλῆς.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ συνεδρίου αὐτοῦ ἐγίνε καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Δ.Σ. τῆς ISFNR, ποὺ, ἔπειτα ἀπὸ τὴν παραίτηση τοῦ ὡς τώρα προέδρου τῆς Γερμανοῦ καθηγητῆ Kurt Ranke, ἀνέδειξε πρόεδρο τὸν Φινλανδὸ καθηγητῆ Lauri Honko, διευθυντὴ καὶ τοῦ Λαογραφικοῦ 'Ινστιτούτου τοῦ Turku.

Ὅσο γιὰ τὸ 1ο Συμπόσιο Παροιμιολογίας, τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴν ὀργάνωσή του εἶχε πάρει τὸ περιοδικὸ *Proverbium* (ποὺ ἐκδίδεται στὸ Helsinki ἀπὸ τὸ 1965), καὶ ιδιαίτερα ὁ πρόεδρος τῆς Συντακτικῆς 'Επιτροπῆς του Φινλανδὸς καθηγητῆς Matti Kuusi. Συζητήθηκαν σ' αὐτὸ θέματα δομικῆς σύνθεσης καὶ χαρακτηρισμοῦ τοῦ εἴδους τῶν μικροκειμένων αὐτῶν τῆς λαϊκῆς σοφίας καὶ ἐμπειρίας (ἀφηγηματικῶν καὶ φιλοσοφικῶν) καθὼς καὶ γιὰ τὴ θέση τῆς Παροιμιολογίας στὶς σύγχρονες ἔρευνες τῆς Σημειωτικῆς καὶ τῆς Κοινωνικῆς Ψυχολογίας. 'Απὸ τὰ εἰδικὰ θέματα τῶν ἀνακοινώσεων καὶ συζητήσεων τοῦ Συμποσίου σημειῶνω τὰ: «Ἡ βαθύτερη καὶ ἡ ἐπιφανειακὴ δομὴ τῆς παροιμίας», «Συντακτικὲς διαπιστώσεις στὴ συγκριτικὴ παροιμιολογία», «Διαλογικὲς καὶ ἀνεκδοτικὲς παροιμίες», «Ἡ χρησιμότητα καὶ τῶν ἀλφαβητικῶν κατατάξεων», «Αἶνιγμα καὶ παροιμία» κ.ά. (βλ. λεπτομερέστερα στοιχεῖα γιὰ τὸ Συνέδριο καὶ γιὰ τὸ Συμπόσιο στὸν 29ο τόμο τῆς *Λαογραφίας*, 1974, 363-371).

Σύνοδος τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως Βυζαντινῶν Σπουδῶν.— Μὲ πρωτοβουλία τοῦ προέδρου τῆς Δ. Ζακυθινοῦ, ἔγινε στὴν Ἀθήνα ἀπὸ 27 ἕως 30 Δεκεμβρίου 1974 ἑκτακτὴ εὐρεία σύσκεψη τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως Βυζαντινῶν Σπουδῶν (Association Internationale des Études Byzantines). Τὴ διοργάνωση εἶχε ἀναλάβει ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιτροπὴ Βυζαντινῶν Σπουδῶν μὲ τὴν ἐπικουρία τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν. Ἔλαβαν μέρος τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως (Bureau International) καὶ ἐκπρόσωποι διαφόρων κρατῶν-μελῶν (Comités Nationaux). Στὴν ἐναρκτήρια συνεδρίαση παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας Π. Ζέπος, ὁ Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν Κ. Τρυπάνης καὶ ὁ Πρέσβυς τῆς Κύπρου Ν. Κρανιδιώτης.

Κύριο θέμα τῆς συσκέψεως ἦταν τὸ προσεχὲς 15ο Συνέδριο Βυζαντινῶν Σπουδῶν. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, μὲ ἀπόφαση ποῦ εἶχε ληφθῆ κατὰ τὸ 14ο Συνέδριο (Βουκουρέστι, Σεπτ. 1971), τόπος συγκλήσεως τοῦ 15ου Συνεδρίου εἶχε ὀρισθῆ ἡ Κύπρος· εἰδικὴ σύνοδος τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως τὸν Μάιο τοῦ 1973 στὴ Χίο εἶχε ἀσχοληθῆ μὲ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου· τὰ λοιπὰ ὀργανωτικὰ θέματα εἶχε ἀναλάβει ἡ Κυπριακὴ Ἐπιτροπὴ Βυζαντινῶν Σπουδῶν. Ὅμως, τὰ τραγικὰ γεγονότα τοῦ θέρους τοῦ 1974 καὶ οἱ ἀγνωστες ἀκόμη ἐξελιξίσεις ἐπέβαλαν νέα ἀντιμετώπιση τοῦ ὄλου θέματος.

Κατὰ τὴ σύσκεψη τῶν Ἀθηνῶν ἀποφασίστηκαν τὰ ἑξῆς:

— Τὸ Bureau International ἀναλαμβάνει ὥστε τὸ συνέδριο νὰ πραγματοποιηθῆ μέσα στὰ καθορισμένα χρονικὰ πλαίσια (Σεπτ. 1976).

— Στὴν περίπτωσι ποῦ ἡ διεξαγωγὴ τοῦ συνεδρίου στὴν Κύπρον ἀποδειχθῆ ἀδύνατη, γιὰ λόγους ἀνωτέρας βίας, ὀμόφωνα υἱοθετεῖ τὴ λύση τῆς συγκλήσεώς του σὲ κέντρο τοῦ ἐλλαδικoῦ χώρου (Ἀθήνα, Κέρκυρα, Θεσσαλονίκη ἢ ἄλλο).

— Τὸ πρόγραμμα καὶ τὰ θέματα τοῦ Συνεδρίου διατηροῦν τὴ διάρθρωση ποῦ εἶχε ἀποφασισθῆ κατὰ τὴ Σύνοδο τῆς Χίου (Μάιος 1973). Εἰδικὴ ὑποεπιτροπὴ ἀνασυνέταξε καὶ ἡ συνέλευση ἐνέκρινε τὸν πίνακα τῶν εἰσηγητῶν καὶ συνεισηγητῶν, ἐξουσιοδοτώντας τὸν Πρόεδρο καὶ τὸν Γεν. Γραμματέα τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως νὰ ἐπιφέρουν ἀλλαγές, ἂν ὑπάρξῃ ἀνάγκη.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς διεθνoῦς αὐτῆς συναντήσεως, τὰ μέλη τῆς προσωρινῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἱστορικῆς Γεωγραφίας (Commission de géographie historique) συζήτησαν καὶ πῆραν ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωση καὶ τὸν συντονισμό τῶν ἐρευνῶν τους.

Συζητήθηκαν ἐπίσης προτάσεις σχετικὲς μὲ τὸ Συμπόσιο γιὰ τὸ Corpus Fontium Historiae Byzantinae, ποῦ θὰ συνέλθῃ στὸ Μόναχο, σχετικὲς μὲ τὴ συμμετοχὴ τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως στὸ Διεθνὲς Συνέδριο Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν (San Francisco, Αὐγ. 1975) κτλ. Ἐγινε ἐπίσης λόγος γιὰ τὸ Συνέδριο «Les cultures slaves et les Balkans» (Βάρνα, Σεπτ. 1975).

ΙΩΑΝΝΑ Κ.

Διεθνὲς Συμπόσιο Θεσσαλικῶν Σπουδῶν στὴ Λυών.— Τὸ Ἴνστιτοῦτο Fernand Courby τῆς Λυῶν ὀργανώνει μεταξὺ 21 καὶ 24 Ἰουλίου 1975 στὴ Λυών, μὲ συνεργασία τοῦ Γαλλικοῦ Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν καὶ τῆς Ἐταιρείας Θεσσαλικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Βόλου, διεθνὲς συμπόσιο, μὲ θέμα τὴ Θεσσαλία (ἱστορικὴ γεωγραφία, τοπογραφία, γεωλογία, κτλ.). Στὸ συμπόσιο θὰ λάβουν μέρος ἐπιστήμονες ἀπὸ διάφορες χώρες τῆς Εὐρώπης, καὶ οἱ ἀνακοινώσεις θὰ ἀναφέρονται σὲ προβλήματα προϊστορικῆς ἀρχαιολογίας, ἀρχαίας ἐλληνικῆς καὶ ρωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας καὶ ἐπιγραφικῆς, ἱστορίας τῆς Θεσσαλίας, νομισματικῆς καὶ λαογραφίας. Στὴν ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ μετέχει ὡς πρόεδρος ὁ καθηγητῆς κ. Jean Pouilloux, διευθυντῆς τοῦ Ἴνστιτοῦτου Fernand Courby, ὁ διευθυντῆς τοῦ Κέντρου

ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν τοῦ ἴδιου Ἰνστιτούτου κ. P. Roesch, καὶ ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς, ὁ ἐπιμελητὴς ἀρχαιοτήτων Λαρίσης κ. Κ. Γαλλῆς. Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες ἐπιστήμονες θὰ λάβουν μέρος οἱ ἀρχαιολόγοι (ἐφοροὶ καὶ ἐπιμελητὲς ἀρχαιοτήτων) κ.κ. Α. Δεριζιώτης, Ι. Τουράτσογλου, Γ. Χουρμουζιάδης, ὁ κ. Δ. Παντελοδήμος, καὶ ἡ λαογράφος κυρία Ἑλ. Γουργιώτη.

«Ἱστορικὸν καὶ Παλαιογραφικὸν Ἀρχεῖον» τοῦ «Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς».— Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ «Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς» ἀποφάσισε τὴν ἰδρυση «Ἱστορικοῦ καὶ Παλαιογραφικοῦ Ἀρχείου» μὲ σκοπὸ τὴ συντήρησιν, τὴ διάσωσιν καὶ τὴ μικροφωτογράφησιν τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν ἀρχείων καὶ τῶν χειρογράφων κωδίκων. Ἡ ἐργασία τῆς μικροφωτογραφίσεως εἶχε ἀρχίσει ἤδη ἀπὸ τὸ 1972 καὶ ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ ἐπίβλεψις εἶχε ἀνατεθῆ στοὺς καθηγητὲς κ.κ. Σπ. Ἰακωβίδην καὶ Ἀθ. Κομίνην, συμβούλους τότε τοῦ Ἰδρύματος, καὶ τὸ πρόγραμμα καθορίσθη σὲ σύσκεψιν, ἐστὶν ὅποιαν ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Α. Βρανούσης, Μ. Μανούσακας, Π. Νικολόπουλος, Ἑλ. Πρεβελάκης, Ε. Πρωτοψάλτης καὶ Κ. Χριστόπουλος. Χρὴ ἐπιμελητοῦ ἀνέλαβε ἡ δ. Εὐφημία Ἐξίσου, πτυχιούχος τῆς φιλολογίας. Κατὰ τὸ 1973 καὶ 1974 ἐφωτογραφήθησαν τὰ ἀκόλουθα ἀρχεῖα καὶ συλλογὲς χειρογράφων κωδίκων: Μονῆς Προφήτου Ἥλιου καὶ Τιμίου Προδρόμου Δεσφίνας, Δημοσίας Βιβλιοθήκης Δημητσάνας, Μονῆς Ταξιαρχῶν Αἰγίου, Μητροπόλεως Παραμυθιάς, Μονῆς Γηρομερίου, καὶ (ἐν μέρει) τὸ Ἀρχεῖο Ἰθάκης. Ἐπίσης διάφορα ἀρχεῖα καὶ συλλογὲς ἐστὶν Ἀθήνα: Βιβλιοθήκης Σπ. Λοβέρδου, Δημητρίου Ἀργυροπούλου, Κονεμένου, οἰκογενεῖας Μελά κτλ.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 1975 τὸ Δ. Συμβούλιο ἀποφάσισε τὴ συστηματικότερη ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἰδρυση τοῦ εἰδικοῦ «Ἱστορικοῦ καὶ Παλαιογραφικοῦ Ἀρχείου», καὶ ἀνέθεσε τὴν ἐποπτεῖαν ἐπὶ τὸν ὁμότιμον καθηγητὴ καὶ μέλος τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος κ. Λίνο Πολίτη. Τὸν Μάρτιον ἐγένετο μιὰ πρώτη ἀποστολὴ ἐπὶ Θεσσαλίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφωτογραφήθησαν τὰ χφφ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ἀλμυροῦ (τῆς παλαιᾶς Φιλαρχαίου Ἐταιρείας Ὀθρυος), τῆς Μονῆς Ξενιάς, καὶ τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης τῶν Μηλιῶν Πηλίου, καθὼς καὶ δύο χφφ ἐστὶν ἰδιωτικῆ συλλογῇ τοῦ κ. Κ. Στριμμένου ἐπὶ τὸ Βόλο. Προβλέπεται ἐξακολούθησις τῆς ἐργασίας ἐπὶ Θεσσαλίαν καὶ φωτογράφησις τῶν συλλογῶν τῆς Βιβλιοθήκης Ζαγοράς, Λαρίσης, Ἀμπελακίων, Τυρνάβου, Μονῆς Κορώνας κτλ. Παράλληλα καταβάλλεται προσπάθεια μικροφωτογραφίσεως μικροτέρων συλλογῶν ἐστὶν Ἀθήνα καὶ ἐπὶ τὴ γύρω περιοχῇ.

Α. Π.

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης.

Διορισμοὶ νέων καθηγητῶν:

Ἡ κ. Βασιλικὴ Παπούλια διορίσθη καθηγήτρια ἐπὶν ἑκτακτῆ αὐτοτελεῖ ἔδρᾳ τῆς Ἱστορίας τῶν Χωρῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου (21.12.1974).

Ἀναγόρευσις διδάκτορων.— Ἔως τὸ τέλος Μαρτίου 1975 ἀναγορεύθησαν διδάκτορες τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ ἀκόλουθοι:

Κωνστ. Πασσαῆκος, μὲ θέμα: «Σταθερότης καὶ μεταβολαὶ εἰς προσωπικὰς ἀξίας καὶ ἀξιολογικὰς στάσεις» (5.12.74).

Ἐμμ. Βλάχος, μὲ θέμα: «Ὁ ζωγράφος Κωνσταντῖνος Βολανάκης (1837-1907)» (23.1.75).

Θεοφ. Πετρίδης, μὲ θέμα: «Παράγοντες ψυχικοὶ καὶ ἀγωγῆς ἐπὶν ἐμπειρικῇ ἐκτίμησιν σχεδίων ἀνθρωπίνης μορφῆς» (20.3.75).

Ἄναστ. Ἀρβανιτάκης, «Ἡ κοινωνικοπολιτικὴ ἔννοια τῆς φιλοτιμίας ἐπὶ τὸ ἔργον τοῦ Πλάτωνα» (20.3.75).

Ὅμιλίες ξένων προσκεκλημένων.— Προσκαλεσμένοι ἀπὸ τῆ Σχολῆ ἑκα-
μαν διαλέξεις οἱ ἀκόλουθοι:

Ὁ καθηγητῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου Βουκουρεστίου κ. John Barnea μὲ
θέμα: «Παλαιοχριστιανικά καὶ βυζαντινὰ μνημεῖα τῆς Ρουμανίας» (27.11.1974).

Ὁ Αὐστραλὸς ἀρχαιολόγος καθηγητῆς κ. A. D. Trendall μὲ θέμα: «Νέα ἀγγεῖα ἀπὸ
τὴν Κάτω Ἰταλία μὲ παραστάσεις ἐμπνευσμένες ἀπὸ τραγωδίες» (28.2.1975).

Ὁ καθηγητῆς τῆς βυζαντινῆς καὶ νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ
Ἀμβούργου κ. Ἀθ. Καμπύλης μὲ θέμα: «Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης καὶ Πίνδαρος» (27.
3.1975).

Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

Ἐκδόσεις.— Κατὰ τὸ 1974 ἐξεδόθησαν ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία τὰ ἐξῆς βιβλία:

Ν. Π. Ἀνδριώτη, Κρυπτοχριστιανικά κείμενα.

Μιχ. Α. Καλινδέρη, Ὁ κώδιξ τῆς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

Δημ. Κανατσούλη, Ἡ συμβολὴ τῶν πρὸ τοῦ Φιλίππου Β΄ Μακεδόνων βασιλέων εἰς
τὴν ὀργάνωσιν καὶ εἰς τὴν ἐν γένει ἐξέλιξιν τῆς Μακεδονίας.

Εὐαγγ. Κωφοῦ, Ἡ Μακεδονία στὴν γιουγκοσλαβικὴ ἱστοριογραφία.

Δημ. Σερεμέτη, Πληροφορίαι περὶ Μακεδονίας ἐκ τῶν ἀμερικανικῶν ἀρχείων (ἀνα-
φοραὶ Προξένων).